

MARIJIN LIST

BREZMADEŽNA

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija

Pobožen mesečen list.

Vrežuje ga z dovoljenjom cerkvene oblasti: Kiekl Jožef, vp. pleb. v Črensovcih. Prekmurje. Izhaja vsaki mesec 8. na spomin petdesetletnice razglasenja verske istine od Marijinoga nevtepenoga poprijetja leta 1904. dec. 8., gda je te list, kak prvi pobožen slovenski list Slovencom Slovenske Krajine do rok dani.

Cena na leto: doma na skupni naslov 10 Din., na posameznoga 15 Din., v Austrijo i na Vogrsko 25 Din., v Ameriko z Novinami i kalendrom „Srca Jezušovoga“ vred štiri dolare. Naročniki so deležni sada več jezerih sv. meš i dobijo k listi vsi brezplačno kalendar Srca Jezušovoga. M. List z kalendarom Srca Jezušovoga je priloga Novin.

V VREDNIŠTVI M. LISTA V ČRENSOVCIH se dobijo kupiti: 1. Življenje sv. Martina pušpeka za 1 Din 75 par; 2. Življenje sv. Jezušekove Trezike po 5 Din; 3. Molitvena kniga „Hodi k oltarskomi Svestvi“ v polplatno vezana z rdečov obrezov 12 Din. i v celo platno vezana z zlatov obrezov 20 Din; 4. skrivnosti sv. rožnoga venca po 2 Din 50 par 15 falatov.

Dari.

Na sirotišnico „Dom sv. Frančiška“ v Črensovcih, so darivali letos vdinaraj sledeči: Magdič Marija, Lokavci, 10, Hranilnica, Črensovci, 225, obresti od vloge 513·64, renda od kuplene njive 250, Vinčec Jožef, Trnje, 5, Raj Štefan, G. Bistrica, 10, Horvat Marija, Cleveland, 300, N. N. Sr. Bistrica, 100, na gostüvanji Koštric Tjaša i Franc Mariče v Žižkih nabrao družban Plej Ignac 53, Ūtroša Bara, G. Bistrica, 10, na gostüvanji Stanko Antona i Haklin Kristine nabrao starišina Zver Štefan v Žižkih, 34·05, Vapatič Treza, Črensovci, 10, na gostüvanji Haklin Izidora i Stanko Gizele v Žižkih nabrao Tibaot Ivan 10·50, naknadne obresti od vloge 1. 1927-ga 106,93, Agrarna Zadruga, Črensovci, 1000, Plej Jožef, Črensovci, pri odaji živinčeta 20, na gostüvanjaj nabrano sledeče: pri Sargeš Andraš, Trnje, 32·25, pri Tratar Štefani, Žižki, 38·50, pri Prša Ivani, Žižki, 47·70, pri Smodiš Štefani, Črensovci, 55, pri Dominko Jožefi, Odranci, 50—, pri Horvat Jožefi, Trnje, 42, pri Tibaot Martini, Trnje, 22·50, pri Žižek Martini, Črensovci i Nemeč Ivani, Žižki, vküper 42·50, Bedrnjak Štefan, Hofiza, 10, Hotel Bristol, Bëlggrad, 200 dinarov. — Bog plačaj vsem! (Dale)

„Fantič le gori stani!“

Le vkrej, le vkrej hudobni dečki vi!

Zdaj moj dečko, mislim, da sva si že dosta pogučala da se razmiva. Či si dozdaš vse dobro šteo, vüпам se, da boš pravo, da mam jaz prav, pa da bi dobro bilo za tebe če bi ti tak živo i ravnao, kak ti povem. Prle kak se posloviva pa šče edno jako važno reč!

Ka pa bo takšega? Vse dragi dečko je na tom, kakšna je tvoja tovaršija. Navuki so lahko prav pametni, če pa je tvoja pajdašija nora, ti ne postaneš pameten, liki nori. Kakti reči te samo zovejo, pelde pa vlečejo. Zato pa: Kakša je tvoja tovaršija, takši postaneš ti sam. Povej mi, skom se pajdašiš i jaz ti povem, što si, — pravi pregovor. Dobra pajdašija, dober dečko; slaba tovaršija, slab dečko. Drugi tao toga stavka je bole istinski, kak prvi, zato, ka smo mi k slabomi nagnjeni. V dobroj tovaršiji je šče mogoče da je što slab. Ve je bio Judež lškarjot tüdi v dobroj tovaršiji, pa je bio izdajalec. V slabom pajdaštvu pa nemreš biti dober.

Zato pa moj dragi, či ščeš biti dober, mora biti tvoje prvo pravilo: Ne pajdaši se s slabimi! Tüdi z ednim samim ne. Od ednoga gniloga jaboka jij lejko več zagnili. Od pajdaštva je dosta odvisno, posebno od pajdaštva dečkov. Zakaj so naši dečki pogosto pokvarjeni i nebolgivi, razbrzdani, pijanci? Zakoj kartajo, pijančüjejo, se poteplesjo? To sam ti že povedao na prvoj strani te knjige. Zato, ka drugi tak delajo. Doma so se nej včili nikaj slaboga, v školi tüdi ne, nego od slabe pelde pajdašov. Od kod pa to znajo: kunoti, kaditi, kartati i piti? Eden od drugoga se včijo. Starejši dečki davlejo to mlajšim kak kakši herb.

Rod herba od roda. Zato se božnije dečkov nikdar ne zgübijo. Iz ednoga roda se širi na drugi rod. Odtec skoro vse pohüsanje, vsa pokvarjenost naših dečkov.

Zato ešče ednok, dečko moj, či ščeš ostati dober, ne išči slaboga pajdaštva. Ogibli se ga od daleč. Ogibli se ga našerci, kak se ogibleš z vozom sena. Inači ti je nemogoče, da bi ostao dober. Čiravno ne iščeš slabe tovarišije, večkrat na drugih kaj slaboga vidiš eli od njih čüješ. Zato ti pravim: Ka vidiš i čüješ slaboga i grdoga, ne primli, ne navči se toga zato, ka drugi tak delajo ali gučijo. Znaš, to je nej lepo, ne za možkoga ne značajno, či človek li na to gleda, ka drugi pravijo, ka drugi delajo i se z vsem ravna po njih, naj bo dobro ali pa ne. Človek je tak kak vejka, štera se v vetri opleta, pa jo vsaki potegne, kama šče. Ti pa ne bodi vejka, nego steblo, hrast, šteri stoji na sredi vihera pa se ne prigne! Znaš, ka je značajnost i što je značajen? Značaj je možatost, či človek ne pita ka delajo drugi, liki pita samo ka je prav. Pa ka spozna za dobro, toga se drži ne gledoč na desno, ne na levo. Takši značaj je bio Noe v časaj poplave celoga sveta, kda je bilo pokvarjeno vse, samo on s svojov družinov je ostao pokoren. Značajen je bio Lot v Sodomi, ki se je edini rešo, Egiptovski Jožef, edini nedužen med svojimi brati, ki se je dao rajši v vozo vreči, kak bi napravio greh. Značajni so trije mladenci, šteri so se dali vrčti v ognjeno peč, gde so pa je nej zgoreli. Značajni so bili vsi svetniki, pa tüdi vsi dobri dečki, šteri so živeli sredi med slabimi. Značajni je bio Ernest Mlakar, šteri je hodo vsakši den pri soldakaj k svetoj meši pa obhajili. Naj so pravili drugi ka so šteli. Nekaj

časa so se njemi posmehovali, potli so ga začnoli debelo gledati, nato pa vsi poštůvati i ljubiti: prosti soldaki i oficieri.

Značajen bodi tudi ti, či živiš med slabimi tovariši, naj bo to v kavarni eli gde šte. Kak razburkana voda ne premekne pečine, liki se od nje razprši, ravno tak naj se razprši vse probanje, da bi te zapelali. Ali je trden most? Kak pečina pa čonta! smo pravili deca pri špilanji. Ravno tak trden bodi ti. Či človik vidi, ka se je zmoto ali napačno ravnao, se more popraviti. Neznačajno bi bilo to knjigico prečteti pa priznati, da prav piše, a po njoj ne živeti i se ne ravnati. Ka spoznaš za pravo, toga se oprimi i naj te ne odvrne niedna moč! Či se boš pa s slabimi pajdašo boš žnjimi meo tudi tao. Ne daj se motiti! Pred Bogom se ne boš mogeo zgovarjati „ve so drugi tudi“. „Jaz bi ne stao odzvůna cerkve, či bi drugi ne“. Te zgovor pred Bogom nede valao nikaj: kak je nikaj ne valao Adamov v paradižomi: „Eva mi je dala“ izgovor Evin je bio: „Kača me je zapelala“. Vsi trije so grešili i tudi vsi trije bili kaštigani.

Tudi tebi de Bog pravo: „Zato, ka si z drugimi grešio, boš z drugimi kaštigani“. Drugi tvojega greha nedo vzeli na sebe, nego do meli svojega preveč, oni do trpeli za svoje, ti za svoje. Zato pa pravi tudi ti, kak pesmica „Mladeničeva tovarišija“.

Posvetni dobrovoljci vi,
vsa vaša družba mi mrzi,
vsa sreča vaša je le prah
veselja konec — večer strah!
Zato pa: Proč, le proč, hudobni dečki vi,
razuzdanci, posvetneži,
Nič ne vprašam jaz za vaš posmeh
Nič za vaše déjanje, ki je greh!

Pošta.

„Kda bo konec sveta“? i „Srečna i nesrečna smrt“ — ne nam je izročeno.

Vsebina:

Veseli se	Stran 1		
Pot pobožoi žen k Jezušo-		Krvavo preganjanje katoli-	
vomi grobi	2	čanov v dněšnji časa	4
Od „Doma sv. Frančiška“	3	Mali greh	13

Veseli se !

*Veseli se iz vsa srca
O mati našega Boga,
Alleluja, alleluja !
Tvoj sin, naš Bog, žive,
Več nikdar ne vmerje,
Alleluja, alleluja !
Prestao je smrt i moke vse,
Mi dušice smo rešene,
Alleluja, alleluja !*

S r č e n.

**Blažene vüzemske svetke, preveselo Allelujo žele
vsem svojim naročnikom**

Vredništvo Marijinoga Lista.

Pot pobožni žen k Jezušovomi grobi.

„Ne bojte se; iščete Jezusa
Nazarenskoga križanoga?
Vstao je, neje tu!“ (Mark. 16—6.)

Žalost i veselje, veselje i žalost se po sveti vrstita kak noč i den, kak lepo i slabo vreme. Keliko bridkosti je zavžio naš gospod Jezuš Kristuš na veliki petek i kak častitljiv je vstao na tretji den od mrtvih! Bio je na veliki petek ves krvavi, posipani z neštevilnimi ranami, a na tretji den pa je ves lepi i častitljivi vstao iz groba. O, kak milo so ga objokavale pobožne žene, ki so iz Galileje prišle za njim, — od velike žalosti so njim srca štela raspokati; na tretji den pa od velikoga veselja, neso znale kama bi se obrnole, kda jih je angeo potolažo, rekoč: „Drage žene! ne jočite se več za voljo vašega ljüboga Jezusa, On neje več mrtev, glejte njegov grob je prazen; On znova žive.“

Na prvi veliki petek, gda je Jezuš z najstrašnejšov smrtjov vmirao na Kalvariji, so pobožne žene bile nazočne pri žalostnom dogodki Njegove smrti. Gledale so trpečega i vmirajočega Zvečara v Njegovej smrtnoj borbi i v njoj spoznale brezmejno Njegovo ljübezen. Zato se odločijo, da to veliko Jezušovo ljübezen do njih i do celoga človečanstva, s svojov ljübeznijov Njemi povrnejo. Komaj so čakale, da to svojo ljübezen dejansko pokažejo. I kda je Arimatejski Jožef dobo od Pilata dovoljenje, da slobodno vzeme s križa Jezušovo telo pa je pokopa, so se veselile toga svetoga sprevoda, prizadevajoče si, kak bi najbolje zamogle pripomočti pri olepšanji Jezušovoga groba.

Ali čas je bio kratek. Nastopao je sobotni počinek, za volo šteroga so mogle pretrgati svoje sveto opravilo i se povrniti domo. Žmetno so se ločile od svetoga groba. Bile so žalostne i nezadovoljne, ar neso mogle vse tak lepo i dostojno vrediti, kak njim je to ljübezen i sočütje do mrtvoga Jezusa nareküvala. Ali tolažile so se s tem, da po sobotnom počinki dokončajo svoje pretrgano delo. I gda se je približavao konec počinki, so začnole z vsov skrbjov pripravljati potrebne stvari za polepšanje Jezušovoga groba. Naküpile so najfinejšo dišečo mast i platno. Verostüvale po noči i željno pričaküvale nedeljsko jutro. Preci rano, gda je šče bila kmica i se je ves Jeruzalem zibao ešče v svojem nočnom spanji, so vzele pripravljene stvari pa so se napotile proti Kalvariji. Po poti jih pa edna miseo muči, — naimre: što jim bo odvalao kamen od groba? — Ali one ne odstopijo od svojega nakanenja, nego idejo naprej svojo pot, čiravno so bile

v velikoj brigi. Pridoče k grobi se začudijo, ar so zagledale, da je kamen že odvalani; razveselile so se i prestrašile, gda so zaglednole beloga angela stoječega pri odprtom grobi, ki jim pravi: „Zakaj iščete živoga med mrtvimi?“ „Vaš Jezuš žive; glejte grob, kam so ga bili položili!“ I gda so šle od groba, se njim prikaže Jezuš i vse vesele blagoslovi.

Pot našega življenja je puna takšega kamenja, ki so spodobni tistomi, šteri je bio na Jezušovom grobi. Ti kamli nas ščejo ovirati, da nebi prišli k Jezušu. A mi se jih ne smemo prestrašiti. Mi gledajmo pobožne žene i nasledujmo je. Če bomo tak delali, te bomo gotovo prišli tudi mi k Jezušu v srečnoj i blaženoj večnosti.

Prestavo: BOGOSLAV.

Od „Doma sv. Frančiška“.

Amerikanci se odzavajo našoj prošnji. — Očevje i matere sirot. — Kamli fundamenta i črepi strehe.

V februarском snopiči smo objavili prošnjo na naše vrle amerikance, da bi nam poslali na zidanje sirotišnice za plačo smilenoga Jezuš, Oče sirot, 12 dolarov. Z veseljom i z zahvalnostjov moremo že v toj številki ugotoviti, da je naša prošnja spadnola v plodno srce. *Štirinajset darovnikov nam je poslalo že 12 dolarov. Tej so zagovorniki ali očevje sirot, ki položijo po en kamen za fundament sirotišnice. Potrebujemo pa za te fundament ravno osemsto kamlov, to je 800 američanskih očov ali zagovornikov sirot. Če eden kamen šest darovnikov kúpi, pride na ednoga dva dolara i daruje samo 4800 amerikancov. Žive pa naših ljudi tam prek 20 jezero. Zato se z vüpanjom obračamo na naše vrle amerikance i je oprosimo, naj nam te fundament zozidajo. Ka de od fundamenta več trbelo, dajo naši domači ljudje i to je streha. Fundament, to je zidavo, dajo Amerikanci, streho, to je preživljenje sirot, pa naši domači. Črepov za to streho potrebujemo ravno kak kamlov, to je 800 i vsaki košta kak kamen 12 dolarov, ali po našoj valuti 650 dinarov. Ki dajo po en črep, so dobrotniki ali matere sirot. Če 65 ljudi vküp stopi i vsaki da 10 dinarov, so kúpili en črep na streho sirot i če kúpijo vseh 800 črepov, je darivalo samo 52000 ljudi, to je komaj polovica Slov. Krajine. Najmenša dobra vola i lübezen do sirot spravi zato v ednom leti fundament i streho za Dom sv. Frančiška, né*

ka ne bi v treh letaj, kak mi to nameravamo. Prosimo na to dobro volo i na to malo ljübezen do sirot vsako plemenito srce!

Zdaj pa glejmo kelko kamlov za fundament i keliko črepov za streho mamó že.

Očevje ali zagovorniki sirot, ki so po en kamen za fundament „Doma sv. Frančiška“ darüvali, so sledeči iz Chicage:

Ivan Denša i žena sta darüvala	1-i kam.
Frank Horvat i žena sta darüvala	2-i "
John Špilak i žena sta darüvala	3-i "
Štefan Kolenko i žena sta darüvala	4-i "
Jožef Ciglar i žena sta darüvala	5-i "
Anton Farkaš i žena sta darüvala	6-i "
Hozjan Martin Gjiranov je darüvao	7-i "
Drüštvo sv. Ivana Krstitela št. 13. D. S. D. je darüvalo	8-i "
Prekmursko pevsko drüštvo „Jezero“ je darüvalo	9-i "
Štefan Luter je darüvao	10-i "
Toni Balažič je darüvao	11-i "
John Kavaš je darüvao	12-i "
Matjaš Farkaš je darüvao	13-i "
Helena Vuk je darüvala	14-i "

Bog Vam je plačaj. Mamó 14 kamlov, potrebüjemo jih ešče 786. Vsakši košta 12 dolarov.

Matere ali dobrotniki sirot so dozday dali z dari, štere smo v toj številki objavili, 32 črepov. Potrebüjemo ešče 768 črepov. Vsaki košta 650 Dinarov.

Predsednik Odbora.

Krvavo preganjanje katoličanov v denéšnji časaj.

V Mehiki, državi, južno od Združeni držav Severne Amerike, se je v zadnji letaj razvilo divje i krvavo preganjanje katoličanov, kakšega ne pomni zgodovina niti v poganski časaj. Okoli sto let že jemlejo v toj državi pravice svetoj Cerkvi, v zadnji letaj so pa začnoli s silov vničavati vse, ka je katoličanskoga.

Ne mislimo, da je Mehika poganska država. Prek 90 procentov vsej prebivalcov je katoličanov. Pred več sto leti so prebivali na toj zemli divji Indijanci, štere so sprebrnoli katoličanski misijonarje iz Španije. Po prihodi misijonarov v te kráje se je krščansko i gospodarsko življenje začnolo jako lepo razvijati. Misijonari so zidali šole, špitale, cerkvi, včili lüdstvo zemlo delati i iz divje zemlé je v kratkom časi gratala bogata, kulturna država. Ali ravno za to njéno bogastvo so se trgali vnogi časti i bogastva želni lüdje. Glavni boji v toj drzavi so se vršili okoli toga, što bo gospodar v državi. Katoličanci so se za te boje ne dosta brigali dokeč so njé pri méri püstili. Misijonari so pa vsešérom i pri vsakšoj pri- liki branili samo pravice siromaškoga lüdstva.

Ravno to pa, da so se katoličani ne v zadostnoj meri brigali za to što ravna i kak ravna v državi, se je vse obrnolо bridko proti njim. Državno oblast so meli po vrsti v svoji rokaj ljudje, šteri so bili nasprotniki svete Cerkvi i so gledali samo na to, kak sami obogatijo. Izdali so zakone, s šterimi so katoličanom vzeli vse imanje, vse cerkvi i šole i določili kelko dühovnikov smej meti štera pokrajina. Tüdi proti tem državnim zakonom so katoličani ne zadosta ostro nastopili, i v zadnji letaj je nezvučeni i krvoločni prezident te države Calles (Kaljes) začno izvajati te zakone.

Vzeo je Cerkvi vse imanje, vse püšpeke, kak tüdi nüne i dühovnike, šteri so ne rojeni Mehikanci je stiraо iz države, domačim dühovnikom pa zapovedavlejo, naj se oženijo te lahko ostanejo v državi, ka je pa ešče niti eden ne včino. V celoj državi je prepovedao, da bi se opravljala služba boža i nad 150 dühovnikov i na jezere lüdi, dece, žensek i moški je dao na grozoviti način mantrati i vmoriti, šteri so ešče naprej vršili krščanske dužnosti.

Zdaj se v celoj državi ne opravlja nindri javna služba boža z dühovnikom, dühovniki, šteri so ešče ostali tam, hodijo preoblečeni i skrivoma delijo svete sakramente. Tak kak v poganski časaj, smejo tüdi tam katoličani najsvetejše Svestvo seov domo jemati, da delijo vmirajočim i tistim, šteri so v temnicaj i na smrt obsojeni.

Katoličani divje i krvavo preganjanje potrplivo prenašajo i majo že na stotine mantrnikov, šteri so v istini svetniško sprijali smrt za svojo vero. Žalostno vlogo pri tom preganjanji pa majo amerikanski protestanti, šteri držiо s preganjalci katoličanov.

Poglejmo si nikelko vzgledov velkoga junaštva mehikanski mantrnikov.

Leonski mantrniki.

3. januara leta 1926. so mrli mantrniške smrti mučenci iz kraja Leon. Zovemo je mučence, ar so nje tak nazvali tüdi sami sveti oča rimski papa. Štirje so bili gojenci jezuitskoga zavoda i člani Marijine družbe. Jožef Gollerdo je bio načelnik Marijine družbe, Salvator Vargas tajnik, Ecehijel Gomez i Nikola Novaro člana tiste družbe. Z njimi je bilo mantrani ešče nikeliko drugi mladencov. Zgodilo se je etak: V noči med 2. i 3. januarom je policija zgrabila 11 mladencov od šteri je zvedila, da so vodilni katoličani. Ob 1. vöri so je vrgli v vozo, gde so je nesmileno zbili s kopiti pükš. Brez kakše preiskave ali da bi je kaj pošlušali so je odpelali na morišče. Med temi zgrabenimi je bio tüdi 13 letni August Riös. Gollerdo se je obrno do rablov i je proso, naj püstijo toga dečka i je opómno naj pomislijo na božo sodbo, štera je čaka. Neso njemi dali da bi končao svojo prošnjo. Vrgli so se na njega i njemi iztrgali jezik iz vüst poleg pa kričali: „Tak, zdaj guči či moreš!“ Raztrgao je vezalje na rokaj, njegova vüsta so ne mogla več izgovoriti ime Kristuša Krala, zato je s prstom pokazao proti nébi. Vojaki so ga na mesti strelili. Za njim so prišli drugi na red. Med rečmi: „Naj živé Kristuš Krao!“ so kapali na zemlo i v krvi ležeč vmérali za njega.

Gda so poslali sv. oči papi fotografije tej mučencov, je napisao s svojov rokov okoli tej slik sledeče reči: „I palme v njüvi rokaj. . . Slava Kristusova. . . Krv mantrnikov je seme. . . Njüvo slavo bo

oznanjala Cerkev . . . Pius XI.“ Takše slike so nato poslali sv. oča papa starišom tej mučencov z želov, da bi mogao te mučence naskori proglastiti za blažene. Te slike so sledi razmnožili i razdelili med yernike.

Joakim Silvia i Emanuel Melgarejo.

12. septembra leta 1926. sta se pelala 27 let star Joakim Silva i 17 let star Emanuel Melgarejo v Zamoro, da bi tam navdušavala svoje rojake za sv. vero. V železnici se njima je pridružio general Cebeda, v civilnoj obleki i začno ž njima razgovor od sv. vere. Delao se je, kak da bi bio veren katoličan i njeva sta njemi zavüpala. V Zamori pa njima je povedao: „Prijatela, vüva sta pogübleniva. Dam vaj zapreti.“ Joakim njemi odgovori: „Mené lejko bujete, samo ne včinte nika tomi 17 let staromi mladenci.“ Emanuel pa batrivno odgovori: „Nej, Joakim, steov ščem mreti tüdi jes.“ General jiva je dao z železnice odpelati v temnico i je telefonerao predsedniki Callesi, či jiva naj pošle v Mehiko (glavno mesto). Calles njemi je odgovoro: „Fusilelos“ to je: „Daj jiva streliti.“ Na poti proti pokopališči, gde so jiva namenili streliti, sta molila rožni venec. Ob dvema po poldnévi so jiva pripelali ta. Gda so šteli Joakimi zvezati oči, njim je pravo: „Nej trbej, vej sam nej hüdodelec. Sam vam dam znamenje, gda morete streliti. Gda skričim: Naj žive Kristuš Krao, naša Guadalupska Mati boža, te lejko strelite.“ Pred smrtjov je šče nagovoro vojake, da njim odpüšča i da rad merje za Kristuša i domovino. Vojaki so bili genjeni, eden je celo vrgeo pükšo vkraj od sebe i pravo: „Jes ji ne bom strelao! Jes sam katoličan.“ Zgrabili so ga i drügi den je bio streljeni. Joakim se je pred smrtjov obrno proti svojemi tüvariši i ga nagovoro: Ödkrij se, zdaj stopiva pred Boga!“ Nato je z močnim glasom pravo: „Naj žive Kristuš Krao, naj žive Guadalupska Mati boža!“ Pükše so počile i Kristušov vojak je spadno mrtev na zemlo. Prijateo Melgarejo je omedlo i spadno nakla. Soldacje so stopili k njemi i so ga strelili.

Osem let star mantrnik.

Ob 11. v noči je nikak sklunckao na dveri hiže, v šteroj je stanüvala družina Cortes v mesti Guadalajari. Bio je dühovnik, šteri je prineso velki pak letakov, štere širijo meksikanski katoličani v obrambo vere i Cerkvi, da bi je razdelili med katoličane. Mali osem let star Danilo šče po vsoj sili, da bi tüdi on raznašao letake. „Vej neboš vüpao,“ njemi pravi dühovnik. „O, po sv. prečiščavanji bi je celo Callesi vüpao nesti,“ odgovori deček i oči se njemi zasvetijo. „Si šče premali,“ nadaljüje dühovnik. „Pa-Jezuš je velki“, se odreže mali. „Pa ne boš zadosta močen, da bi mogeo prenesti, či bi te zgrabili i mantrali.“ „Jezuš de mi pomagao,“ odgovori hitro Danilo. „Pa njim poveš naša imena.“ „Ne včinitim toga z Jezušovov pomočjov“. Odgovori so se vrstili tak hitro, kak či bi njemi je sv. Düh šepetao na vüho. Danilova mati je že aldüvala Bogi mantrništvo moža i trej odraščeni sinov, samo Danilo njoj je ešče ostao. Nego ka pravi batrivna mati? „Srečna bi bila, če bi mogla kak Makabejska mati Bogi aldüvati vse sine.“ „Tak je prav mati“, pravi sin, (in) se njoj vrže okoli šinjeka i jo küšne.“

Med sv. mešov, štero je dühovnik skrivoma dartüvao v hiši, je Danilo bio pri prečiščavanji. Dugo je klečao i se pogovarjao z Zveličarom v svojoj düši. Nato je stano, meo malo zajtrka i se začno pripravlati za

apostolsko pot. Naphao si je pune žepe letakov, tudi pod robačo ji je nikelko porino tak prilično, da ne bi ničče mislo, koliko letakov nosi seov. „Čakaj malo, da grata den,“ njemi pravi duhovnik. „O, v kmici je bogše,“ njemi odgovori dečak. „Gda grata den, te že skončam svoje delo.“ Veselo se je poslovó od domači.

Edenajst je že bila vóra pred poldnevom, pa Danila ešče od niked nej bilo. Mati je skoro spoj molila za njega. Znala je, v kakšoj nevarnosti je. Na zadnje je mati ne mogla zdržati več doma. Šla je iskat svoje dete. Kakše je najšla?

Dosta ljudj je stalo okoli vojakov, šteri so mantrali maloga dečkeca. Bio je Danilo. Odrezali so njemi že vüha, nos, edno roko i ga strašno zbili. Danilo je nej bio nikdar tak lepi kak zdaj, gda je skoro plavao v svojoj krvi. Lüdje okoli so zdihavali i jokali, ali ne so vüpali nikaj začnoti. Gda je prišla dečakova mati blüzj, so bleđi gratali. Ona njemi pa pravi: „Sinek naprej; tvoj oča i bratja tvoja te že čakajo v nebesaj.“ „Što te je poslao raznašat letake?“ pita poglavar vojakov. „Jezuš“, odgovori mali. S kem si se dogučao? „Z Jezušom v Oltarskom svestvi.“ „Bujte ga!“ veli poglavar. Soldacije ga presmeknejo z bajoneti. Mati se vrže na svojega sina i v krvi klečeč küšüje njegov bleđi obrazek. Dečak ešče ednok odpre oči, jo spozna i zašepče ob zadnjim ime svoje matere, štera ga je vzgojila za mantrnika . . .

Guadalajarski mantrniki.

(Pismo iz Meksike.)

1. aprila (1927) jako zaran je močen oddelek policajov obkrožo malo hižico, v šteroj so bili Anaklet Gonzáles Flores i trije bratje iz družine Vargas Gonzáles. Prvi je bio načelnik „Narodne zveze“ i se je nevstrašeno vojüvao za pravice Kristuša Kralá, ovi trije pa so njemi pri deli verno pomagali. Vojaki so se postavili okoli hiže tak, da nebi mogao šteri vujti. Anaklet je sam prišo iz hiže pa je pravo po Kristušovom zgledi: „Či mene iščete, tü sam, a drüge nihajte pri meri“. Te reči so nikaj ne zalegle. Vse štiri so odpelali v „Velke rdeče kasarne“. Na poti so zgrabili šče ednoga mladoga človeka, Ludvika Padilla i ga tudi odpelali ta. Tak ji je bilo teda pet. Nikaj so njimi nej dali jesti. Ob dvema popoldnevi so je strašno mantrali. Bilo je ravno na prvi petek v aprili.

Anakleta so obesili za prste, gda s šibami bili i njemi presmicavali noge, samo da bi njim povedao, gde je naš nadpüšpek i šče vnogo drügi rečij. On pa je vse prenašao z najveškim junaštvom kak pravi mantrnik. Proso je, naj prle bujejo njegove tovariše, zato ka se je znankar bojao, da ne bi zgübili vüpánja, gda bi vidli, ka ž njim delajo. Šteo je njé tudi bátrivati, naj trpijo i merjejo za Jezuša. Denok so začnoli pri njem. Dokeč je bilo ešče kaj živiljenja v njem, je bátrivao tovariše za mantrništvo. Nazadnje je zdejno svojo düšo v neskunčni bolečinaj. Drüge so šteli streliti.

Vseedno so nej vse tri brate strelili. Florentina — najmlajšega so odpelali z morišča i ga püstili, da je ozdaléc gledao mantranje. On nam je povedao vse podrobnosti. Mrtve mantrnike so zročili družinam, njega so pa püstili. Pa ne mislite, da so to napravili zato, ka je sramotno zatajo vero. Bog je tak šteo. On sam i tovariši njegovi so bili žalostni, da je nej postao deležen sreče svojih bratov. Gda ga je mati zaglednola, ka se vrača z mrtvimi brati, je zakričala: „O sinek moj, mantrniška krona

ti je bila tak blüzi, pa si je nej dosejno; gledaj, da boš šče bogši, da jo zaslüžiš!“ Oča je nej šteo sprijemati sožalnic, rekši: Častitati mi trbej, da mam nezaslúženo čast, da sta mojiva dva sina mantrnika“.

Jes sam z drugimi ljudmi šla gledat mrtvece, štere so vrnoli družinam edno vöro po smrti. Trügi obej bratov sta bilej vküp. Na njivi so dali palmo i vence beli pa rdeči ščipkov. Bili so odkriti i lejko smo vidii, kak je bio njuv gvant pun krvi. Anaklet se je držao na smej, oči je meo odprejte, na obrazi se njemi jenejpoznalo, da bi meo kakšo bolečino v düši, gda je mérao. Gda smo je gledali, smo nej bili žalostni zavolo njüve smrti; gotovi smo bili, da so srečni. Lüdje so devali razne reči na njüva mrtvä tešla i na falačeke razrezali njuv krvavi gvant za spomin. Gda so prinesli mrtvoga Anakletá domo, je teklo ž njega šče telko krvi, da so ž njov namočili dosta pamuka.

Aneklet je zapüsto mladó ženo i dvoje dece, edno je 3 leta staro, drugo pa 18 mesecov. Za herbijo njim je zapüsto slavno ime i krv batrivni lüdi v njüvi žilaj. Vidla sam, kak je starejši dečak prišeo k očinoj trügi, ka ga obiné. Nikak ga je pitao, ka se je zgodilo z očom. Deček njemi je odgovoro; „Božni lüdje so ga bujli, zato ka je rad meo Ježušeka“.

Anakletov sprévod je bio določeni za soboto, na den 2. aprila ob 4. odvečera. Velka vnožica lüdi se je zbrala. Vladao je strogi red. Na obrazaj se je vidla žalost. Njegovi prijatelji so ga nesli na ramaj na cintor. Delavci so nesli vence. Sprevod se je za nekaj časa stavo pri dveraj njegove hiže. Nikak je z močnim glasom skričao: „Gospodne, poniži sovražnike sv. Cerkvi!“ Vsa vnožica je odgovorila: „Prosimo te, poslühni nas!“ „Kralica mantrnikov prosi za nas i za „Narodno zvezo!“ Vnožica je bila či duže vekša, tak da se je nej več vido konec sprévoda. Gda smo prišli na cintor, je več mladi lüdi melo govore, med njimi tüdi eden delavec. Vsakši je skončao svoj govor z rečmi; „Naj žive Kristuš Krao!“ Vnožica je s takšim navdüšenjom ponávlala: „Naj žive Kristuš Krao!“ da je bilo vse bole podobno zmagoslavji kak pa spre vodi. Ludovika Padilla i brata Vargas Gonzales so pokopali ob peti odvečera. Tüdi tam je bilo dosta lüdi navzoči.

Oba mladenca, šteriva sta mela govore na Anakletovem grobi, so naskori po spre vodi zgrabili i strelili, delavci pa se je posrečilo vuvti. Tisti večer so zgrabili tüdi školnika Ecehiela Huérto i njegovoga brata Salvadora, šlosara. Šteli so od njiva zvediti, gde so njüvi bratje dühovniki. Nikaj sta nej povedala. Odpelali so jiva opolnoči na cintor, da jiva bujejo. Vojaki so se že postavili v red za strelanje. Salvador prosi, da naj njemi dajo posvet. Spunili so njemi volo. Salvador ga vüžgé, si odkapči kaput i pravi: „Tü je srce, pripravleno, da merje za svojega Boga, za Boga, šteroga tak neizmerno lübi“ Povelnik povesi meč. To je bilo znamenje za strelanje. Krugle so Salvadori prebile srce i spadno je krvavi na zemlo. Tak tüdi njegov brat Ecehiel. Včasi so jiva zakopali na cintori, da ne bi lüdje dobili njüva mrtvä tešla i se navdüšali za sv. vero. Na drugi den so poslali družinam naznanilo, da sta bila streljeniva i včasi zakopaniva.

Temnice so preveč pune. Tüdi ženske gonijo vsakši den na policijo. Neprestano vdirajo v hiže i preiskavlejo. Grozijo, da strelijo vsakšega, v šteroga hiži bi bio skriti dühovnik.

P. Andrej Solá.

Aprila leta 1927 sta se v ednoj hiži v mestu Leonu skrivala dva duhovnika, šteriva sta proti ostroj prepovedi spunjavala svojo sveto službo. Eden od njiva je bio kaplan Trinidad Rangel, drugi p. Andrej Solá, misijonar iz reda Srca Marijinoga, po rodu Španec. Té ie bio posebno goreči. Tudi v najnevarnejši dnevaj je noso po hižaj sv. prečiščavanje; včasi je v ednom dnevi obiskao nad 20 hiž.

Za Vüzem ie odišo kaplan Rangel v sosidno ves, da daruje sv. mešo. Tam so ga pa prijali i odpelali v temnico Leon. Dva dni so ga nehali brez rane i pijače. Nikelko pobožni žen je šlo prosit generala Sancheza, mestnoga poglavara, da bi njim dovalo nesti vozniki kaj jesti. Zaprva je ne šteo od toga nikaj čüti, na slednje pa njim je dovalo, a zapovedo je tüdi na skrivoma vojakom, naj ido za njimi i pazijo, kama do šle. Žene so šle v hižo, v šteroj se ie skrivao p. Solá, a toga so ne zapazile, da ji zasledüjejo vojaki.

Komaj so stopile v hižo, že vderejo vojaki za njimi. V hižnoj kapelici najdejo mladenca Leonarda Pereza, šteri se je ravno zahvalüvao po sv. prečiščavanji. Meli so ga za duhovnika i so ga zraven vklenoli. Nato se zaženejo na p. Solá. „Što ste?“ ga pitajo. „Popotnik“ njim odvrne te. „Kje stanüjete?“ pitajo dele. „Tam“ njim pravi i pokaže hižo, gde je stanüvao. Vojaki začnejo včasi premetavati po hiži. Med misijonarovimi rečmi najdejo med drugim tüdi fotografijo, štera ga pokaže v duhovniškoj obleki, kak deli prvo sv. prečiščavanje ednoj deklički. Zdaj so spoznali, da je duhovnik. Tüdi njega vklenejo i ga odženejo v temnico, gde je bio kaplan Rangel. Šče tisti den so prišli vsi trije pred sodišče i so bili obsojeni na smrt. P. Solá je sodnikom povedao: „Edino moje hüdodelstvo je, da sam opravljal dužnost misijonara.“

Ob 8. vöri zvečer so je v največšem dežji i viheri pelali iz temnice. Kaplan Rangel je na glas molo: „Prepevajte Gospodi novo pesem . . .“ Drugi den rano so prišli na kraj, gde ji je čakala smrt (med štacijama Mira i Sales). Ob pogledi na priprave vojakov za strelanje je p. Solá nagovarjal tovariša k trpljenji. Pravo je tüdi, da odpüšča tistim, šteri ga bodo mantrali i je ednomi z med njij podaro svojo vöro. Prekrižao je roke na prsaj i zakričao: „Živel Kristuš Krao!“ Včasi nato so počile pükše i vsi trije oznanjevalci sv. vere so spadnoli v krvi na zemlo. Kaplan Rangel i mladenec sta bila k mestu mrtva, p. Solá je pa živo še 3 vöre i je zandrügim ponavljal: „Jezuš, smilenje! Gospod, za

tvojo čast méram!“ Sredi smrtnoga boja se je spomno svoje matere: „Povejte mojoj materi, da ma sina mučenca.“ Teško, da je mogeo gda mirajoči sin poslati takše voščilo svojoj materi. Zgodilo se je to 25. aprila 1927.

Jezuit p. Mihael Avguštin Pro.

Proti konci lanskoga leta je spadno kakti žrtev verskoga preganjanja 37 let star jezuit p. Mihael Pro. Calles ga je dao streliti. Zakaj? Zato ar je mladi barát delao po navodilaj pūšpekov, opravlaao po stanovanjaj službo božo, delio sv. sakramente, troštao i navdūšavao vernike, da naj ostaneejo batrivni v težkom verskom boji.

Od decembra 1926. je bio neprestano v smrtnoj nevarnosti. Callesovi pristaši so ga vseširo m iskali, pa so ga nej mogli najti. Iz velkoga zavūpanja v božo pomoč i hrepenenja po mantrništvi je črpao veselje i moč. 17. novembra 1927. so ga zgrabili. Včasi so ga odpelali v temnico i ž njim vred tūdi njegovoga brata Humberta i dva drugiva mladenca, šteriva sta njemi pomagala. Vlada je razglasila novico, da so bili on pa njegovi tovariši med zarotniki, šteri so sklenoli bujti generala Obregona. P. Pro je odločno izjavo, da je to laž, i je proso sodnijsko preiskavo.

Vlada pa je nej dopūstila sodnijske preiskave i zakonitoga postopanja. Policijski nadzornik, general Cruz, je bio obveščeni, da ma birovija dokaze v rokaj, da vozniki nejsu mogli biti pri zaroti i so zato popunoma nedužni. Zato bi je vlada morala pūstiti. General Cruz ide k predsedniki Callesi i ga pita, či naj da voznike biroviji prek. Calles njemi je odgovoro: „Neščem reči, liki dejanje (smrt)!“ Tak je teda nej bilo za nje niti zakona, niti pravice, da bi se lejko branili.

23. novembra po zajtrki so njim naznanili, da bodo streljeni. Pater je mirno, veselo vzeo na znanje. Zadnje mesece je neprestanoma hrepeneo po mantrniškoj smrti. Ob pol ednajsti so prišli vojaki na strelišče v bližini policijskih zaporov. Odprli so temnico. Prvi je prišeo iz nje p. Pro, drugi so šli za njim. Mirno i dostojanstveno se je bližao mesti smrti, v rokaj je držao čislo i molo. Na strelišči ga pita povelnik, či bi kaj rad. „Malo čakajte, da bom molo“. Poklekno je na zemlo kak pred oltar, prekrižao roke i se za par minut pogovarjao z Bogom. Po molitvi je stano blagoslovo svoje ráble i je nagovoro: Bog naj ma smilenje z vami. Naj vas Bog blagoslovi. Gospodne, ti znaš, da sam nedužen. S celoga srca odpūščam svojim sovražnikom“.

Šteri so bili navzoči, pišejo, da je v tom časi bila viditi v njegovu očaj posebna radost. Povelnik je skričao: „Gotovo!“

Pater je zdigno roke proti nebi, v pravoj roki je držao križ, šteroga njemi je dala Družba Jezušova, gda je prišeo v novicijat, v levoj roki pa čislo. Zapro je oči i skričao: „Naj žive Kristuš Krao!“ Poveljnik je dao z mečom znamenje i pet krugeo je ranilo patra, spadno je na kolena. K njemi je stopo vojak i ga strelo v čelo. Pater je spadno ves krvavi na zemlo. Za njim sta prišla na red tovariša i rodni brat.

Ves prizor je dala policija fotografirati, da bi s temi slikami ságala katoličane. V Rim je prišeo telegram: „Po zajtrki so njim naznanili smrt. Gda so se vsi spovedali, je pater navdūšavao svoje tivariše, naj batrivno smrt gori zemejo. Gda je stao pri zidi, je molo za svoje morilce, nato je klečečki večkrat kūšno sv. razpetje, vzdigno roke proti nebi i bio streljeni. Za njim pa ravno tak tūdi drūgi“.

Mrtvece so odpelali v soldački špitao. Ta je prišeo s svojov hčerjov 70 let star Mihael Pro, oča vmorjeni sinov. Nagno se je nad sinom dūhovnikom i njemi kūšno krvavo čelo. Namočo je robček v njegovoj krvi i ga shrano za spomin. Hči je jokala pri tom groznom prizori razmesarjeni bratov. Oča pa jo je troštao: „Ne joči, dete moje. Nega vzroka, da bi se jokali nad mantrniki“. Pripelala sta je domo, gde so je položili na mrtveči oder.

Okoli hiže i na bližnji vulicaj je bilo vnogo lūdi, šteri so šteli priti do mantrnikov. Pripovedavlejo, da se je okoli 20.000 lūdi nabralo na vulicaj. Na sprevodi je bilo na jezere pa jezere lūdi, šteri so bridko jokali i molili. Gda so prinesli pri dveraj trūgi na cesto, je kričalo lūdstvo: „Naj živejo mantrniki! Naj živé Kristuš Krao!“ Pot do cintora je bila duga 5 km.

Z velkov težavov se je premikao sprevod naprej. Policija je ne vūpala nigdi mešati manifestacij. Pri odpretom grobi je nej bilo govorov, nej molitvi; nej cerkveni obredov. Vlada katoličanom toga ne dopūšča. Gda so spūščali trūge v grob, je vnožina neprestano pozdravlala mantrnike: „Sláva mantrnikom! Naj žive Kristuš Krao! Naj živejo sveti oča papa! Naj živejo naši pūšpeki! Naj živejo naši dūhovniki! Naj žive naša vera! Gospodne, či želejš več mantrnikov, glej, tū je naša krv i naše življenje.“

Drūgi den je pisao nekši mehikanski list, da je bio te sprevod edna najvekša verska manifestacija od pamtiveka.

Ešče drūgi zgledi iz leta 1927.

V Parrasi so zgrabili 11. januara 1927. več mladencov „Mehikanske katoličanske mladeniške zveze“, zato, ka so branili versko reč z orožjom v roki i so je obsodili na smrt. Gda so

je vodili na cintor, da bi je tam strelili, se je ednomi vojaki zamislilo petnajst let stari deček, šteri je bio med njimi. Šteo ga je rešiti v takšo formo, da ga je poslal v varaš po nekšem opravki. Kak se je začudo, gda je dečko prišeo ob pravom časi nazaj, gda so bili že vsi pripravljeni, da postrelajo njegove tovariše. Stopo je k njim i njim pravo: „Moji prijateli morajo mrejtj, zato ka so katoličanje, no jez sam pa tüdi to kriv, kak oni. Želem deliti ž njimi trpljenje.“ Vse so postreljili.

V Zacatécasu so vojaki prijali 6. februarja 1927 dühovnika Correa, gda je neseo betežnomi sv. popotnico (to se zna, da skrivoma pod oblekov). Gda so spoznali, da je dühovnik, so ga odgnali v barako i so njemi naročili, naj spovej lüdi, šteri so bili na smrt obsojeni. Correa je bogao i vozniki so bili strašno veseli. Zakaj so vojaki to dopüstili? Mislili so, da njim po spovedi razodene, ka so se vozniki spovedavali i da bi tak ešče lejko zgrabili drüge kristjane. Dühovnik njim je odločno povedao, da ne zvedijo nanč edne rejči od spovedi. Zato so ga bujli.

Oddelek vojakov je pripelao 17 dühovnikov na cintor Panteon de Dollas poleg mesta Mehiko, gde so je postrelali. Zapedali so grobari, da naj je zakopa. Vojaki so je zmetali v grobove, i grobar je bogao i je šče ništerne žive zakopao. Gda je to vido, se njemi je zmešalo, človek šče zdaj žive v špitali Castenada.

Callesovi vojaki so zgrabili plivanoša Sedana iz Zapotlana. Ka so napravili z njim? V kraji Ciudad-Guzman so ga obesili. General Ferreira je ob vmori Callesi sporočo sledeče: „Mam čast javiti Vašoj ekscelenci, da sam danes zgrabo plivanoša Sedana s petimi drügimi fanatiki. Včasi sam je dao obesiti na drejva. Tejla ležijo na kolodvori Ciudad-Guzman, da je lejko vsakši vidi.“ Obejšenomü plivanoši so privezali na kolina cedilo z napisom: „Vsejm v peldo — Sedana“.

V fari Tototlan (država Jalisco) so vojaki zgrabili kaplana Sabo Reyeso i ga silili, naj njim povej, gde se skrivle plebanoš. Kaplan njim ga je nej šteo izdati. Nato so ga privezali k stebri pred cerkvenimi vrati tak, da so se noge nej dotikale zemle. Znova so gu začnoli prigovarjati, naj njim povej, gde je njegov plebanoš. Eli vse je bilo zaman. Besni vojaki so ga začnoli zbadati z bajonetj i general sam se je, tak spozabo, da je z mečom mučo dühovnika. Tri dni zandrügim se je ponavljao te prizor pri zaslišavanji. Dühovnik je ne dobo tri dni ne piti pa ne jesti. Tretji den so njemi sezüli čevlje, polejali noge z bencinom i

njemi je zažgali. Nato so ga odvezali od stebra i ga pritrčali, da je šo z ranjenimi nogami ž njimi na cintor, gde so ga strejlili.

Plebanoša Batiza iz fare Chalchihuites so zgrabili 14. avg. 1927 na njegovom domi, i so ga aretirali, rekši, da širi katoliško gibanje med farniki. Odpelali so ga s trejmi farniki v temnico. Lüdstvo je štelo braniti svojega dühovnoga pastéra, nego on je pomiro njé i njim govoro, naj zavüpajo v previdnost božo. Drugi den so odpelali voznike na odprto polje i njim prečteli smrtno obsodbo. Plebanoš njim pravi: „Usmrtite me, rad merjem, prosim Vas pa, da pústite moje tovariše. Vsi majo i morajo vzdržavati družine“. Tú pa njemi odvrne eden zmed tovarišov, Morales po imeni: „Gospod plebanoš! Ne govorite tak! Túdi jez rad darujem svoje življenje za Boga; zakaj on ne merje i bo gvišno skrbno za mojo ženo i drovno dečico.“ „Dobro“, njemi pravi plebanoš ves veseli, „te mrimo vküper za čast božo. Živeo Kristuš Krao!“ „Živeo Kristuš Krao!“ ponovijo drugi za njim, pükše počijo i z imenom Kristušovim na vüstnicaj spadnejo krvavi na zemlo.*)

Mali greh.

(Spisao: A. Beltrami — Poslovenio: J. T.)

VII. Poglavlje.

Nahajmo zdaj to zemlo i zgledimo se onstran groba, pa premišlavalimo strašne kaštige, s šterimi Bog kaštiga mali greh. Tam je boža, pravičnost pripravila za to vozo, puno ognja i vsakeféle mok — purgatorium. Ka je purgatorij? Purgatorij je časni pekeo. „Isti ogenj, ki žge pogüblence, čisti odebrane düše“ — pravi sveti Tomaž. Med peklom i purgatorijum nega drugoga razločka, kak trajanje. Peklenskim mokam ne bo nigdar konca, purgatoriumske se pa končajo različno po velikosti i štévili grehov. „Najmenše trpljenje v purgatoriumi je neprimerno občütlivejše od največšega trpljenja tú na zemli“ — pravita sv. Avgustin i sv. Tomaž. „Naš ogenj je mrzeo — pravi neki svetec — v primeri s tistim, ki žge sirote düše.“ Med purgatoriumskim i našim ognjem je samo takša spodobnost, kak med našim i namalanim. Sv. Katarina Genovska piše: „Düše v purgatoriumi trpijo tak velike moke, da jih človeči jezik ne more povedati i nieden razum zapopasti inači, kak či njemi Oča nebeski v svojoj smilenosti da spoznati na nadnaravni način.“ — Kak je v pekli dvojna kaštiga, tak túdi v purgatoriumi. Prva obstoji v tom, da düše ne vidijo Boga, druga je pa čütna kaštiga. Prva je neprimerno večša i je telko bole občütna, kelko bole one düše, živeče v božem prijateljstvu hrepenijo po zdrüžitvi z Bogom. Kak se obrača magnetična igla proti poli, kak leti streljena püščica proti cili i kak se zdigavle plamen v višine, tak hrepenejo i zdihavlejo te düše po Bogi.

* Iz knige „Mučeniška Mehika“, štera se dobi za 6 Din. v Ljubljani pri Jezuitaj Zrinjskega cesta 9. Toplo jo priporočamo.

Nekši frančiškanski redovnik, od šteroga so mislili, da je vmro sveto, se je po dugom časi prikazao svojemi prijatelji i je žalostno tožo, da so vsi pozabili na njega. To je bila istina, ar so vsi mislili, da pokojni že vživa vekivečno blaženost. Tüdi tisti brat, šteromi se je prikazao, je tak mislo i se s tem spričavao. Nato je pa trpeča dūša trikrat žalostno zdehnola: „Oh! nihče ne verje, nihče ne verje, nihče ne verje, kak natenko sodi Bog i kak ostro kaštigá!“ — Naš mili Odküpiteo nam tüdi pravi, da ne bomo šli od tam, dokeč ne poplačamo vseh naših dugov do zadnjega filera. (Matej V. 26.)

* * *

V prvaj polovici preminočega stoletja je Bog v svojoj dobrotlivosti dopiisto prikazen iz drugoga sveta, da bi nas potrdo v veri od obstoja purgatoriuma i nam pokazao velikost trpljenja, štero morajo dūše tam trpeti. V samostani frančiškank v Foligno na Italjanskom je vmrla neka nūna na glasi svetosti. Malo po smrti se je pa prikazala sestri, štera je prišla na njeno mesto i jo prosila za pomoč. „Aj, kelko trpim — je zdehnola, i da bi posvedočila svojo izjavo, je položila svojo dlan na dveri. Taki je postano zgoreni vtisek njene roke na dverah, hišo je pa napuno gosti dim i smrad po zgorenem lesi. To strašno znamenje se ešče dnesden čuva v tistom samostani. Što ne verje, se lahko poda ta i se s svojimi očmi osvedoči pa tüdi lahko vpita očividce toga dogodka.

* * *

V mestu Zamorra na Španjolskom je živo v nekem dominikanskom samostani pobožen redovnik, ki je bio v svetom prijateljstvu z nekim frančiškanom, šteri je tüdi sloveo po čednostnom življenji. Nekoga dneva sta se pogovarjala od svetih reči i si oblübila eden drugomi, da tisti, šteri prle vmerje, se bo ovomi prikazao, či njemi Bog to dopüsti i njemi naznani kakša usoda ga je zadela na drugom sveti. Vmro je frančiškan, i zvest svojemi obečanji, se je prikazao dominikanci, kda je te ravno pripravlao stole v obédnici. Najprle ga je pozdravo z izrednov ljubéznivostjov, potem njemi je pa povedao, da se je zveličao, samo da ešče mora dosta trpeti zavolo ništernih malih hib, štere je ne zadosta požalüvao v življenji. Potem je pa ešče pridjao: „Nikša reč tü na zemli ti ne more niti približno označiti mojega trpljenja!“ I da bi dominikanec meo kakše svedočanstvo, je pokojni položo svojo roko na sto. V fistoj sekundi je švigno dim i plamen od gorečega lesa, na stoli je pa ostalo izžgano znamenje roke, kak či bi bila tista roka žrjavo železo, štero so ravno te vzeli iz ognja. Lehko si vsaki predstavi kak strašno se je dominikanec prestrašo. Bežao je i pozvao svoje brate. Pokazao njim je pretresljivo znamenje; nato so se vsi podali v kapelico i molili za trpečega siromaka. Ta prikazen je opisana v življenji svetoga Dominika, štero je spisao Ferdinand iz Kastilije (II. del, prva kniga, poglavje 23.). Tisti sto so čuvali do konca 18. stoletja, ali politične revolucije (vstaje) so ga vničile z dostimi drugimi pobožnimi spomini vred, s šterimi se je ponašala Europa.

* * *

V življenji oče Stanislava Chlodžka, dominikanca na Polskom, čtemo,

da je ednok molo za vörne düše i je vido edno düšo, štera se je tak žarila v ognji kak vogo v peči. Pobožni redovnik jo je pitao či je tisti ogenj bole občütlivi kak zemelski.

„O jaj! — njemi odgovorij düša — zemelski ogenj v primeri s purgatoriumskim je kak *pihlaj hladnoga vetreca*.“ — „Kak je pa to mogoče?“ — pita Stanislav — Rad bi sprobao tüdi jaz, ali samo pod pogojem, da si s tov probov zbríšem eden tao trpljenja, štero bi mogo prestati nekda v purgatoriumi.“

„Nieden mrtelen ne more prenesti brez pomoči bože niti najmenšega tala tistoga ognja, ne da bi vmro na mesti. Či se želeš v tom osvedočiti, stegni sem svojo roko!“

Stanislav se je nikaj ne zosagao, stegno je roko i mrtvec njemi je püsto edno kaplico svojega pota (švica) na njo. V tom trenutki je otrpno i z groznim krikom vküp spadno. Tista kapla pota njemi je prežgala meso i čunte i prišla vö na drugoj strani roke, zapüstivši globoko rano. Pribežali so prestrašeni redovniki i njemi pomagali z različnimi sredstvi, da je prišeo k življenji. Nato njim je pa ves prestrašen pripovedavao, kaj se je zgodilo. Svoje pripovedavanje je pa končao z etimi rečmi:

„Oh, dragi bratje! Či bi znali kak ostro kaštiga pravičnost boža, ne bi nišče izmed vas več grešio. Delajmo pokoro v tom življenji, da nam ne bo trbelo delati na drugom, ar so kaštige drugoga sveta strašne. Bojüjmo se proti svojim falingam, posebno se pa zогiblimo prostovolnih malih grehov. Bog je tak sveti v svojem veličanstvi, da ne more trpeti niti najmenšega zamazka na svojih izbranih düšah.“

Te dogodek ga je vrgeo na bolniško posteo, štere ne zapüsto celo leto dni i je trpo grozne bolečine zavolo rane na roki. Po ednom leti je pali pozvao k sebi vse svoje sobrate, jih opominao, naj se bojijo kaštig bože pravičnosti i se varjejo vsakšega greha, potem je pa sladko zdehno svojo düšo. Zgodovinar pa pristavla k toj zgodbi, da je te žalostni zgled (prilika) podžgao vse samostane k velkoj gorečnosti i redovniki so se vzajemno (eden drugoga) navdüšavali k vedno večkoj gorečnosti v službi božoj, da bi se tak ognoli strašnim mokam i trpljenji na drugom sveti.

Častiti Bernardin iz Busta, vučeni i sveti redovnik, pripovedavle, da je njegov bratec Bertalan, vmro čisti i nedužen, star komaj 8 let, pa je itak bio obsojeni na purgatoriumske moke, ar je površno i raztrešeno opravlaio svoje jüfrašnje i večerašnje molitve. Večkrat so ga čüli, da je v tistoj sobi, kje je spao i včino te falinge, molo jako pobožno: „Oča naš, Zdravo Marijo i Jaz vörjem“.

V zgodovini cistercijanskoga reda čtemo od neke jako pobožne redovnice, ki je bila obsojena v purgatorium, ar je v korusi med oficijom (samostanskimi molitvami) brez potrebe polglasno izgovorila kakšo reč. Ednoga drugoga redovnika je zadela ista kaštiga, ar je ne prikloro glave pri „Dika bodi Bogi . . .“ — kak predpisavle pravilo. Oniva sta prišla na-

zaj iz drugoga sveta obdaniva z ognjom prosit pomoči i opominat redovnike i redovnice, da bi si prizadevali ognoti se takših kaštig.

* * *

V življenji svetoga Martina se čte, da je vmrla neka devica, Vitalina po imeni. Meli so jo za tak sveto, da je prišlo k njenomi pokopanju ne samo ljudstvo iz varaša Tours, nego iz cele pušpekije, pa ne zato, da bi molili za njo, nego zato, da bi po njenoj priprošnji dosegnoli različne milosti, ar so bili vsi osvedočeni, da je že v nebesaj. Sam sv. Martin je ne molo za njo „Gospod daj njoj večni mir i pokoj“, nego veseleč se njene blažene srčce, štere je talnica, je hvalo Boga za dobrote s šterimi je obsipao svojo službenico. Te se njemi je pa pokojna prikazala v žalnoj obleki i s skuznimi očmi pa s smrtnobledim licom je žalostno spregovorila: „Ne mi je ešče dopuščeno, da bi gledala lice mojega Gospoda“ — „Moj Bog, zakoj pa ne? — jo je pitao Martin. „Zato ar sam neki petek prekršila pravilo, štero prepovedavle česanje v žalosten spomin na Odküpitelovo smrt“.

* * *

Neki dominikanec, ki je jako sveto živo, je bio strašno pokaštigan, samo zato, ar je meo dopadenje nad knjigami, štere je spisao. Neki sveto živeči kapucin se je prikazao obdan z ognjom zato, ar je kak sakač ednok požgao več drv, kak je bilo potrebno i se s tem pregrešo proti oblübi siromaštva.

* * *

Tüdi od cerkve proglašeni sveci so ne bili vsi prosti purgatoriumskih mok. Tak na priliko v spisih sv. Petra Damianija se čte od sv. Severina, nadškofa v Kölni, da čitüdi je bio v življenji pun apoštolskoga düha i gorečnosti i nenavadno jakosten, je bio itak prisiljen ostati duže časa v tom mestü pokore zato, ar je brez potrebe pred časom odmolo breviarij.

* * *

Sv. Gregor Veliki piše v svojih „Dvogovorih“ (IV. kniga, 40. poglavje), da je bio sveti dijakon Paskazij obsojen na dugo trpljenje v purgatoriumi, kak je sam pokojni razodeo svetomi Germani iz Kapue. Pa itak so se pri njegovoj dalmatiki, ki je bilo obešena na mrtvečem drevi, dogajale velike čüde. Sv. Pelegrin i sv. Valerij, pušpeka iz Avguste na Francuskom, sta tüdi šla skoz te ogenj. Zadnji je najmre zavolo starosti šteo prepüstiti pušpekijo svojemi bratanci, ki je bio vreden te časti zavolo svoje vučenosti i čednosti. Ali poleg zaslužjenja je gledao Valerij tüdi na osebo (peršono) bratanca i zavolo te mesene naveznosti je dobo dvojno ostro kaštigo. Bog njemi je nenadoma vzeo bratanca ešče pred njegovov smrtjov, njega samoga je pa obsodo na hüdo pokoro v purgatorium, kje je zdihavao i proso za smilenje, medtem ka ga je ljudstvo za sveca zazavalo na pomoč.

Kda čtemo te pelde, nam prihaja sama od sebe na jezik molitev i prošnja svetoga Proroka: „Prebodi s strahom moje meso, ar se bojim tvoje sodbe“. (Ps. 118, 120.) (Dale.)